

NOTA

Verslag visie ruimte

Datum: 9 juni 2022

Samengevat:

De vereniging voor ruimte en planning (VRP) schetste een markant beeld over de druk op ruimte in Vlaanderen en de negatieve gevolgen voor kinderen en jongeren: inperking van verplaatsingsvrijheid, beperkte speelruimte en aantasting van de gezondheid. Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zet nu wel in op de bouwshift om open ruimte te beschermen en dorps-en stadskernen te versterken met leefbare kernen, toegankelijke open ruimte en meer sociale rechtvaardigheid. Maar er is nog veel werk aan de winkel om die transitie waar te maken. Het is wel duidelijk dat die weg bewandeld moet worden met kinderen en jongeren. Het belang van participatie door alle gebruikers aan ruimtetransitieprocessen werd nadien ook benadrukt door Common Ground. En in het panelgesprek met sprekers van JES, team Vlaamse Bouwmeester en Endeavour toonden de verschillende sprekers met voorbeelden aan dat wat de meerwaarde hiervan is en hoe dit in de praktijk kan worden gegoten.

De VRP spreekt over een 'Stroad' die we momenteel in Vlaanderen kennen. Een mengeling tussen een 'street' (straat) en 'road' (snelweg). Bij de 'road' staan efficiëntie en snelheid voorop. Bij een 'street' staat menselijke activiteit centraal. Een bindmiddel tussen huizen en gebouwen. Die 2 functies kunnen best uit elkaar getrokken worden om de leefbaarheid te verhogen. VRP experimenteert momenteel met gewestwegen in de kern.

Tot slot deden ze nog 2 oproepen om die andere uitdagingen te counteren: experimenteer met cohousing als nieuwe woonvorm en creëer laagdrempelige (ontmoetings)plekken binnen én buiten om sociale cohesie te versterken.

Common Ground benadrukt het belang van participatie door alle gebruikers aan ruimtetransitieprocessen. Meer specifiek ligt de uitdaging bij het betrekken van mensen met een handicap, kinderen en jongeren, mensen met een migratieachtergrond, enz. Als voorbeeld werd in Hoboken een experimenteeropstelling gemaakt op een plein dat hoofdzakelijk als parking dienst deed waarbij mensen gefilmd werden en Common Ground kon zien hoe mensen die plek gebruiken.

In het debat met sprekers van JES, team Vlaamse Bouwmeester en Endeavour kwam het verhaal van **Hafza** naar boven. Ze vertelde dat ze haar lunch op het plein verstoopt op een plek waarvan zij zeker weet dat niemand anders dit zal vinden. Een bewijs dat jongeren expert zijn over het gebruik van een plein. Een oproep om hen te betrekken bij het ontwerp van de heraanleg.

Team Vlaamse Bouwmeester heeft als belangrijkste missie de architecturale waarde van ontwerpen te verhogen. Het ander deel is beleidsaanbevelend werken obv pilootprojecten. Wat ze vaak proberen doen is niet te vertrekken vanuit het perspectief van de auto, maar vanuit het perspectief van de mens.

Jessica Vosters van JES licht toe: "Een wijk heeft een cadans en die trachten we te vatten, zodat de ontwerper de dynamiek, gevoeligheden en blik van gebruikers mee kan nemen." De uitdaging blijft wel om die blik bij de ontwerpers te krijgen, geeft het team van de Vlaamse bouwmeester aan.

Er zijn veel kwantitatieve regels (bijvoorbeeld 1 boom per inwoner) terwijl het ontwerp net een kwalitatief antwoord moet zijn op kwantitatieve maatstaven. Team Vlaamse bouwmeester doet een oproep naar meer regie om tot een geslaagd ontwerp te komen.

1. Quotes:

Zet gewestwegen in de kern van je stad of dorp op de politieke agenda. Het is vaak de olifant in de kamer, maar komt de leefbaarheid van steden of dorpen ten goede als je die aanpakt. (Emma, VRP)

Vertrekken vanuit het kind- en jongerenperspectief leidt tot leefbare kernen en dat is wat we voor de bouwshift nodig hebben. (Emma, VRP)

Vandaag neemt elke bijkomend inwoner 4X meer bebouwde oppervlakte in dan 100 jaar geleden. (Karolien, Common Ground)

Een wijk heeft een cadans en die trachten we te vatten, zodat de ontwerper de dynamiek, gevoeligheden en blik van gebruikers mee kan nemen. (Jessica Vosters, JES)

Jongeren zijn expert in het gebruik van een plein. Ik verstop er zelf mijn lunch of laptop op een plek waarvan ik zeker weet dat niemand het zal vinden. (Hafza, JES)

2. **Links:** schrijf hier eventueel die weblinks op die nuttig zijn (als die niet in de ppt zou staan)

<https://www.880cities.org/>

<https://endeavours.eu/nl>

Fré nam ook foto's van deze sessie